

2016-04-25

Socialnämnden, Kommunstyrelsen

Dnr Son 2015/537 Kst 2015/422

Social omsorgspeng, motion från Nikoletta Jozsa (L) - yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till socialnämnden, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Motionen avslås.

Ärendet i korthet

Motionären Nikoletta Jozsa (L) föreslår att en social omsorgspeng ska kunna utbetalas av socialnämnden och kultur-, demokrati- och omsorgsnämnden till organisationer och föreningar som utför ett socialt arbete. Den sociala omsorgspengen är tänkt att betalas ut tillsammans med och utöver föreningsbidraget. Förvaltningens ståndpunkt är att det föreningsbidrag som redan idag går att ansöka om hos socialnämnden uppfyller syftet att uppmuntra och stödja kommunens föreningsdrivna sociala arbete. Ett ytterligare bidrag av detta slag skulle innebära ökad handläggningstid, ökade kostnader och mycket osäkra sociala vinster. Förvaltningens förslag är att motionen avslås.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2016-04-25
2. Nya tillämpningsregler för bedömning av föreningsbidrag Dnr Son 2010/299
3. Kommunalt föreningsstöd- Bidragsregler
4. Motion från Nikoletta Jozsa (L) Dnr Kst 2015/422

Bakgrund

I inlämnad motion föreslås att en social omsorgspeng ska kunna utbetalas av socialnämnden och kultur-, demokrati- och fritidsnämnden till organisationer och föreningar som utför ett socialt arbete.

Motionären föreslår att den sociala omsorgspengen ska betalas ut tillsammans med och utöver föreningsbidraget. Som ett exempel på vad den sociala omsorgspengen skulle kunna användas till beskrivs i motionen hur idrottsföreningar istället för att sälja strumpor eller cocosbollar skulle kunna tillföras pengar genom detta bidrag för att finansiera aktiviteter avsedda för sina medlemmar. Som motprestation förväntas föreningen utföra någon form av socialt arbete. Några exempel på socialt arbete som skulle kunna utföras av föreningarna ges i motionen: att läsa högt för äldre vid

äldreboenden, läxläsning med ensamkommande flyktingbarn och att samla ihop kläder och filtar till hemlösa. Ett införande av en social omsorgspeng skulle enligt motionären bidra till flera positiva effekter:

- Stimulera till att fler föreningar och organisationer engagerar sig i socialt arbete.
- Öka samarbetet mellan socialförvaltningen, kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen och föreningar.
- Bidra till integration.
- Ett erkännande av föreningar som redan arbetar socialt.
- Fungera brottsförebyggande.
- Kan bidra till att fler får ett intresse för att arbeta inom social omsorg och inom vård i framtiden.

Analys

Det finns i Järfälla föreningsbidrag att söka både från kultur-, demokrati- och fritidsnämnden och hos socialnämnden. Stödet som finns att söka hos kultur-, demokrati- och fritidsnämnden är främst till för att stödja kommunens organiserade barn- och ungdomsverksamhet¹. Föreningsbidraget som finns att söka hos socialnämnden är utformat för att stödja och utveckla samverkan med frivilligorganisationer som bedriver ett ideellt, volontärt och socialt arbete².

I december 2010 antog socialnämnden de gällande tillämpningsreglerna för bedömning av föreningsbidrag (Son Dnr 2010/299). En av anledningarna till att de gamla tillämpningsreglerna ersattes var att gå ifrån en praxis med flera olika sorters bidrag som behövde handläggas utifrån olika tillämpningsregler.

En formulering i nuvarande tillämpningsregler för socialnämndens föreningsbidrag lyder: *Föreningen/organisationen ska ha sin huvudsakliga verksamhet i Järfälla kommun inom områdena individ- och familjeomsorg, handikapp- och äldreomsorg och vara förenlig med socialnämndens verksamhetsområden.* Nuvarande formulering utesluter vissa av de föreningar och organisationer som åsyftas av motionären från att söka föreningsbidrag hos socialnämnden, till exempel idrottsföreningar som har sin huvudsakliga verksamhet inom ett annat område än det sociala. Dessa föreningar är däremot berättigade att söka föreningsbidrag eller stöd hos kultur-, demokrati- och fritidsnämnden. Övriga typer av föreningar som omnämns i motionen, det vill säga de som redan har en huvudsaklig inriktning på socialt arbete, och uppfyller övriga kriterier är berättigade att ansöka om socialnämndens föreningsbidrag.

Det framgår av motionen att den sociala omsorgspengen ska betalas ut utöver föreningsbidraget men det är oklart vilken nämnds föreningsbidrag motionären syftar på eller om det är båda. Det är förvaltningens uppfattning att det är mer effektivt att det föreningsbidrag som en nämnd beviljar hanteras i en och samma process istället för att öka antalet bidrag som är möjliga att söka.

Förvaltningen anser liksom motionären att det är viktigt och värdefullt att stötta de föreningar och organisationer som utför ett socialt arbete i verksamheter som fungerar som komplement eller alternativ till socialnämndens verksamhet. Det är dock förvaltningens uppfattning att bidragen som utbetalas ska vara avsedda för

¹ Järfälla kommun, kommunalt föreningsstöd, bidragsregler

² Tillämpningsregler för bedömning av föreningsbidrag Dnr 2010/299

kostnader för utförandet av den sociala verksamheten och inte till aktiviteter ämnade för medlemmar i exempelvis en idrottsförening, i utbyte mot att de utför någon form av socialt arbete. När föreningar säljer strumpor eller cocosbollar är det oftast i syfte att åka på turnering, läger eller liknande vilket är viktiga aktiviteter men förvaltningen anser inte att nämndens resurser ska bekosta detta.

En social omsorgspeng skulle eventuellt kunna stimulera flera till att utföra ett socialt arbete men detta sammanfaller inte nödvändigtvis med att lidande minskar eller att integration ökar. Det krävs en kunskap om vilka insatser som är efterfrågade och vilka insatser som fyller det syfte som avses men också en kunskap om vilka uppdrag som kan och bör utföras av lekmän och av unga. Dessa svårigheter att tillämpa motionärens förslag går att åtgärda men skulle kräva en hel del administrativt arbete från förvaltningens sida vilket riskerar att göra insatsen ineffektiv.

Det är förvaltningens uppfattning att det är den inkluderande och integrerande funktion som föreningslivet redan fyller som behöver uppmuntras och stärkas. Dessa viktiga funktioner handlar i första hand om rätten för alla att delta och att ha en aktiv fritid vilket till stor del faller under kultur-, demokrati- och fritidsnämndens ansvar. Socialnämndens föreningsbidrag riktar sig till föreningsarbete med sociala inslag, dvs. sådana insatser som är riktade till att öka välfärden för individer och grupper och uppfyller därmed redan idag motionärens mål att ge dessa föreningar och organisationer uppmuntran och ett erkännande.

Barnkonsekvensanalys

Motionen handlar om barn på så sätt att det finns en möjlighet att införandet av en social omsorgspeng skulle kunna leda till att flera föreningar och organisationer där barn finns, i högre grad skulle lockas att arbeta socialt på grund av den sociala omsorgspengen. Det finns också en möjlighet att dessa föreningar och organisationer skulle välja att rikta det sociala engagemang som den sociala omsorgspengen stipulerar mot andra barn och unga i kommunen.

Det finns inte tillräckligt kunskapsunderlag för att uttala sig om hur barn och ungas bästa förhåller sig till det som föreslås i motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Det framgår inte av motionen hur stor den sociala omsorgspengen skulle vara, hur mycket medel som skulle avsättas till den totala potten och inte heller tydligt om medlen skulle tas ifrån befintlig verksamhet eller finansieras på annat sätt. Om social omsorgspeng skulle finansieras inom befintlig budget skulle de föreningar som idag beviljas bidrag troligtvis drabbas ekonomiskt genom minskade bidrag. Utifrån att det ändå anges att social omsorgspeng skulle betalas ut utöver nuvarande föreningsbidrag är det troligt att motionären inte menar att nuvarande föreningsbidrag ska minska. I så fall krävs en utökning av nämndens budget om inte andra delar av nämndens verksamheter ska drabbas ekonomiskt. Kostnader för handläggning av ansökningar och handledning kring insatsers lämplighet och vilka behov som är angelägna skulle tillkomma utöver det utbetalade bidraget oavsett hur bidraget i sig finansieras. Sammantaget skulle motionen innebära ekonomiska konsekvenser för förvaltningen i form av ökade kostnader.

Slutsatser

Förvaltningens övergripande slutsatser är:

- De positiva effekterna av en social omsorgspeng är mycket osäkra.
- Bidrag som betalas ut av socialnämnden bör gå till social verksamhet.
- De ekonomiska delarna av förslaget om en social omsorgspeng är otydliga men det finns mycket som talar för att det är ett ineffektivt sätt att använda kommunens pengar.

Socialnämnden föreslås besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Bergman
Socialdirektör

Lotta Erlandsson
Avdelningschef individ och familjeomsorg

Expedieras
Kommunstyrelsen
Johan Bergman
Lotta Erlandsson
Diariet